

XXVIII Jornades Internacionals per a Professors de Català

Lleida, 21, 22, 23 i 24 de juliol de 2014

Presentació

Una nova edició de les Jornades Internacionals per a Professors de Català. I una nova universitat que ens acull: la Universitat de Lleida, amb la col·laboració de la Xarxa Vives d'Universitats.

Unes Jornades que enguany s'adhereixen a les commemoracions del Tricentenari del 1714 i del centenari del naixement del poeta Joan Vinyoli. En aquest marc, Joaquim Albareda, catedràtic d'Història Moderna a la Universitat Pompeu Fabra, ens oferirà la conferència inaugural *Les raons de la resistència de 1714*; i es presentarà la *Ruta 1714*, una proposta d'itinerari turístic i cultural pels indrets, monuments, viles o espais més destacats de la guerra de Successió a Catalunya.

Com veureu al programa que us presenten, tornem a comptar amb presentacions i tallers a l'entorn d'activitats d'innovació docent i estratègies d'aprenentatge de català com a llengua estrangera, a càrrec de professorat especialitzat, tant d'universitats catalanes com d'altres institucions com ara el TERMCAT i la Direcció General de Política Lingüística.

Cal destacar també la conferència *Aplicació dels principis de la ACTFL a l'avaluació i ensenyament L2* de Joan Molitoris, directora adjunta del Language Center de la Universitat de Stanford; i la reflexió a l'entorn dels estudis catalans a l'exterior, a càrrec de Josep-Anton Fernández, director del master d'Estudis Catalans (UOC). I, finalment, la conferència de cloenda *L'espai català de comunicació: la Catalunya-xarxa*, a càrrec de Miquel Pueyo, director del Departament de Filologia Catalana i Comunicació Audiovisual de la Universitat de Lleida.

Una altra de les característiques del programa de les Jornades és la participació docent del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior, que contribueix a enriquir aquestes jornades de formació amb presentacions d'experiències docents innovadores, tallers de dinamització didàctica i presentacions de pòsters sobre el creixement i la consolidació curricular dels estudis catalans en algunes universitats. De fet, aquest vessant de les Jornades, més enllà de contribuir a cohesionar la tasca docent d'aquest professorat, contribueix a donar a conèixer la qualitat docent i pedagògica del professorat de la Xarxa; i així es va poder evidenciar al IV Simposi Internacional sobre l'ensenyament del català que va tenir lloc a la Universitat de Vic entre el 4 i el 5 d'abril passats, en què van participar una quinzena de professors de català d'universitats de l'exterior.

En el marc del programa de formació continuada del professorat de la Xarxa que impulsem des de l'Àrea de Llengua i Universitats, les Jornades s'han complementat aquest curs 2013-2014 amb el *Curs de formació per al professorat del centre i l'est d'Europa*, que va tenir lloc a la Universitat Eötvös Loránd de Budapest (ELTE) entre el 22 i el 23 de novembre passat; i, més recentment, el *Curs de formació per al professorat de català d'Alemanya. Cultura estrangera a l'aula: pràctiques, reptes i materials didàctics*, organitzat a la Universitat de Saarlandes el passat 9 de maig.

Aprofito l'avinentesa per agrair de tot cor la col·laboració i el suport de la Universitat de Lleida, i molt especialment del Vicerectorat d'Activitats Culturals i Projecció Universitària, per les facilitats logístiques i l'acollida a l'edifici històric del Rectorat i de la Facultat de Lletres. Alhora que agraeixo la col·laboració i el suport de la Diputació de Lleida, l'Institut d'Estudis Ilerdencs, l'Ajuntament de Lleida i el Consorci del Turó de la Seu Vella, institucions que ens han permès d'organitzar a la ciutat de Lleida un programa complementari d'activitats culturals de referència. En aquest sentit, destaquem el concert *Esriu i la música* que tindrà lloc a la seu gòtica de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, a càrrec de la mezzosoprano Elena Gragera i el pianista Anton Cardó, que el novembre passat van presentar a la Universitat Queen Mary de Londres en el marc del Simposi Internacional Salvador Espriu.

Amb el desig de poder-nos-hi retrobar, rebeu una afectuosa salutació,

Andreu Bosch i Rodoreda
Director de l'Àrea de Llengua i Universitats

XXVIII Jornades Internacionals per a Professors de Català

Lleida, 21, 22, 23 i 24 de juliol de 2014

Dilluns
21

Universitat de Lleida · Saló Víctor Siurana
Campus del Rectorat · Plaça de Víctor Siurana, 1

15.00

Acreditació dels participants i lliurament de documentació

16.00

Sessió inaugural

Roberto Fernández, rector de la Universitat de Lleida

Àlex Susanna, director de l'Institut Ramon Llull

Antoni Castellà, secretari d'Universitats i Recerca, Departament d'Economia i Coneixement

16.30

Conferència inaugural. 1714: les raons de la resistència

Joaquim Albareda, catedràtic d'Història Moderna de la Universitat Pompeu Fabra

L'objectiu de la conferència és explicar la lògica de la resistència catalana, entre el juliol de 1713 i l'11 de setembre de 1714. Una resistència que no sempre ha estat ben compresa pels historiadors i pels polítics. Uns, sovint la van explicar en clau romàntica; altres, com un acte irracional, mancat de sentit polític. Per no parlar dels que l'han denigrada, tal com han fet també amb les lleis i institucions catalanes pel seu suposat tarannà feudalitzant, al seu parer feliçment substituïdes per la modernitat absolutista. Per tant, es tracta de contextualitzar la resistència en el seu context històric, social i polític.

17.45

Reunió interna del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

20.00

Recepció a la Paeria i salutació de l'alcalde Àngel Ros

XXVIII Jornades Internacionals per a Professors de Català

Lleida, 21, 22, 23 i 24 de juliol de 2014

Dimarts
22

Universitat de Lleida
Campus del Rectorat · Plaça de Víctor Siurana, 1

09.30

Tallers (sessions paral·leles). Els participants s'han d'inscriure a dos tallers, un de 9.30 h a 11 h i l'altre d'11.30 h a 1 h. El taller *Didàctica del català com a llengua estrangera (CLE): principis bàsics i aplicacions a l'aula* s'adreça al professorat de nova incorporació o amb poca experiència docent i tindrà una durada de 3 hores, de 9.30 h a 13 h.

T1. Didàctica del català com a llengua estrangera (CLE): principis bàsics i aplicacions a l'aula

Judit Ibós, Universitat de Lleida

En aquest taller es reflexionarà al voltant dels principis bàsics de la didàctica del català com a llengua estrangera (concepció de la llengua, metodologia, rol del professorat i de l'alumnat, i tractament de les habilitats lingüístiques) i es proposaran una sèrie de tasques d'anàlisi, disseny i experimentació d'activitats en les diferents habilitats lingüístiques (comprensió oral i escrita, expressió i interacció orals i escrites), tot fent una atenció especial a la seqüenciació de les unitats didàctiques.

T2. Diferències individuals: l'aptitud per aprendre idiomes

Carme Muñoz, Universitat de Barcelona

En aquest taller es presentarà el camp d'estudi de les diferències individuals dels aprenents (diferències cognitives, motivacionals, de personalitat i d'edat). Seguidament ens centrarem en l'aptitud lingüística i els seus efectes en l'aprenentatge d'una llengua estrangera a l'aula. Es proposaran activitats que tenen com a objectiu conèixer els diferents components cognitius de l'aptitud (memòria, habilitats analítiques, atenció...) i els instruments que s'utilitzen per mesurar-los. Aquestes activitats ens portaran a reflexionar sobre les implicacions didàctiques i el tractament d'aquestes diferències individuals a l'aula de CLE.

T3. Discurs, cultura i ideologia a l'aula

Encarna Atienza, Universitat Pompeu Fabra

En aquest taller discutirem i reflexionarem sobre els lligams que hi pot haver entre discurs, cultura i ideologia; sobre com podem prendre consciència de la representació de la realitat que traslladem a l'aula; de què parlem i no parlem a classe i com podem ajudar l'estudiant a desenvolupar una actitud crítica. Ens apropiarem a l'anàlisi crítica del discurs com a eina que pot desvetllar la ideologia dels discursos, tant del discurs docent com del discurs present als materials didàctics, i plantejarem propostes per dur a terme una competència crítica.

T4. Motivació i tasques d'aprenentatge. Què és el que motiva els nostres alumnes de les tasques d'aprenentatge?

Lídia Vilaseca, EOI La Pau

En aquest taller explorarem el concepte de motivació des de la perspectiva de la teoria sociocultural (enfocament per tasques) combinant la teoria i la pràctica. Analtzarem conjuntament i de manera contrastiva dos plantejaments d'una mateixa tasca. A partir de l'anàlisi es concretaran les característiques de les tasques motivadores per diferenciar-les de les que no ho són. Es proposarà als assistents el disseny d'una tasca a partir dels paràmetres treballats i de diversos materials (textos orals i escrits) sobre temes quotidians i actuals.

T5. El TERMCAT: recursos i criteris per a l'elaboració de materials terminològics de divulgació

Elisabeth Casademont i Cristina Bofill, TERMCAT

Aquest taller mostrarà les tasques que desenvolupa el Centre de Terminologia TERMCAT en el marc de la xarxa d'assessorament lingüístic, amb especial atenció als recursos i les eines que el Centre pot oferir als professors de català en la preparació de les classes i en l'elaboració de materials terminològics d'àmplia divulgació (tríptics, cartells, vocabularis, etc.). S'exposaran les principals línies d'actuació del Centre, s'indicaran els recursos terminològics que hi ha a disposició dels usuaris i les fonts documentals de referència, s'explicaran els criteris i les orientacions metodològiques que cal tenir en compte per garantir la qualitat terminològica final dels materials de divulgació, i es presentaran les eines de gestió terminològica que s'utilitzen.

11.00

Pausa cafè

11.30

Repetició dels tallers

13.30

Dinar

XXVIII Jornades Internacionals per a Professors de Català

Lleida, 21, 22, 23 i 24 de juliol de 2014

Dimarts
22

Universitat de Lleida
Campus del Rectorat · Plaça de Víctor Siurana, 1

15.00

Presentacions (sessions paral·leles). Els participants han d'assistir a quatre de les set presentacions

P1. Més enllà de *Veus 1*. L'adquisició de lèxic a nivells avançats

Isabel Turull, Universitat de Roma La Sapienza

Els materials que ens proporcionen una gran ajuda als primers nivells d'ensenyament de català com a L2, perden la seva eficàcia als nivells avançats amb estudiants d'una altra llengua romànica. Analitzarem diferents maneres de descobrir i practicar els falsos amics lèxics basant-nos en la traducció: treballarem la selecció de materials (Rodoreda, Monzó, Cabré, etc.), la classificació segons nivells de dificultat i la crítica de traduccions ja publicades. S'analitzarà quina funcionalitat té cada un dels textos: fraseologia, falsos amics i informacions culturals, que sovint no surten al diccionari, i com treballar-los a l'aula.

P2. Aprendre finès i ensenyar català: una relació amb anades i vengudes

Joan Mut, Universitat d'Hèlsinki

L'ensenyament d'una segona llengua en un context en què aquesta no és gens present i en què els estudiants parlen una llengua molt diferent, crea dificultats i reptes que poden suposar incerteses i obstacles constants per a algú que la desconeix. Per aquest motiu, si s'aprèn la llengua dels estudiants es poden anticipar errors, dubtes i dificultats, i desenvolupar estratègies per resoldre'ls satisfactoriament. També permet veure semblances i diferències que hi ha entre les dues llengües i relacionar-les sense necessitat de passar per cap llengua pont, sobretot l'anglès o el castellà. A partir de l'experiència viscuda a Hèlsinki presentarem el context concret dels cursos de català i els de finès, posarem alguns exemples de dificultats i mostrarem com el fet d'aprendre la llengua dels estudiants fa que les classes vagin canviant, no només pels coneixements lingüístics, sinó també per la metodologia a què un s'exposa i l'empatia que es produeix amb els estudiants.

P3. Pot entrar l'erotisme a l'aula?

Iban Leon, Universitat de Sàsser

Amb aquesta presentació vull compartir amb vosaltres el procés de realització d'una minisèrie eròtica en català elaborada pels alumnes dels cursos de CLE (nivell A2 i B1) del Departament de Ciències Humanes i Socials de la Universitat de Sàsser. Els objectius a l'hora de crear aquesta sèrie són, d'una banda, donar visibilitat fora de l'aula al treball dels alumnes a través de les xarxes socials; i de l'altra, desenvolupar en els alumnes les quatre habilitats comunicatives (comprensió oral, comprensió escrita, expressió oral i expressió escrita).

P4. El nou certificat de nivell superior de català (C2)

Montserrat Montagut i Núria Jornet, Direcció General de Política Lingüística

L'objectiu de la comunicació és presentar el nou certificat de nivell superior de la DGPL, un projecte que s'ha dut a terme durant els darrers cinc anys i que ha consistit tant en la descripció del nivell de competència que avalua la prova, d'acord amb el *Marc europeu comú de referència per a les llengües*, com en el desenvolupament de l'instrument de mesura. S'explicarà la finalitat de la prova, els destinataris a qui s'adreça, l'enfocament, l'estructura i el contingut. També es farà referència als aspectes metodològics més rellevants relacionats amb el desenvolupament del projecte.

15.30

Repetició de les presentacions P1, P2, P3 i P4

16.00

P5. Piular, etiquetar i compartir: l'ús de les xarxes socials per integrar cultura i contingut a l'aula de CLE

Jordina Sala, Universitat d'Exeter

Un dels objectius principals del programa de llengua i cultura catalanes de la Universitat d'Exeter és que els estudiants, per als quals el català és la segona o tercera llengua romànica que aprenen, no tan sols adquireixin un nivell intermedi - alt de la llengua, sinó que coneguin en profunditat diversos aspectes fonamentals de la cultura catalana com ara la història, la literatura, les arts plàstiques i escèniques, els mitjans de comunicació o els debats d'actualitat. Mostrarem la importància i l'efectivitat de les xarxes socials com ara Facebook o Twitter a l'hora de dissenyar tasques versemblants que permetin a l'alumne treballar amb materials autèntics i, fins i tot, accedir a situacions d'immersió lingüística real a centenars de quilòmetres de distància del territori catalanoparlant.

XXVIII Jornades Internacionals per a Professors de Català

Lleida, 21, 22, 23 i 24 de juliol de 2014

P6. La inserció d'un curs de literatura i cinema al pla dels estudis catalans. El cas de la Universitat de Colorado-Boulder

Susanna P. Pàmies, Universitat de Colorado - Boulder

Aquesta comunicació vol presentar el procés d'ampliació de la oferta d'estudis catalans a la Universitat de Colorado Boulder a partir de la creació del curs "Introducció a la Literatura i el Cinema Catalans Contemporanis". A la comunicació s'expliquen els diversos factors que es van tenir en compte a l'hora de dissenyar el nou curs: com l'assignatura s'inscriu dins el pla d'estudis; el perfil dels estudiants i, en especial, els estudiants de llengües estrangeres; i com aquest nou curs completa el ventall de les opcions formatives dels estudis catalans. Finalment, s'exposa com els continguts d'aquest curs influeixen en la motivació dels estudiants cap als cursos de llengua i els cursos de cultura catalana, a més de presentar algunes propostes de possibles millores en el programa del curs.

P7. Aula. És quan gloso que hi veig clar. La glosa com a recurs didàctic a l'aula de CLE i de cultura catalana

Helena Badell, Universitat de París 3 - Sorbona Nova

Martí March, Centre d'Estudis Catalans, Universitat de la Sorbona de París

Josep Marqués, Universitat de Picardia - Jules Verne (Amiens)

La comunicació que proposem es fonamenta en l'experiència didàctica que tots tres extraiem de les activitats sobre poesia oral improvisada realitzades durant aquest curs a les universitats d'Amiens, París 3 i la Sorbona de París, culminats amb els tallers que va dirigir el glosador Carles Belda a cada centre i la seva participació al col·loqui "L'improvisation orale. Tradition et actualité" de París 3. El nostre objectiu és familiaritzar-nos amb el fenomen de la glosa i també valorar i debatre les potencialitats d'aquest recurs a l'aula de CLE.

16.30

Repetició de les presentacions P5, P6 i P7

17.00

Pausa

17.15

Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

Balanç del curs 2013-2014 i orientacions per al curs 2014-2015

Sessió restringida al professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior de l'Institut Ramon Llull

18.30

Reunions internes del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans amb els representants de l'Institut Ramon Llull a l'exterior

20.00

Visita al Turó de la Seu Vella i degustació de productes del territori

XXVIII Jornades Internacionals per a Professors de Català

Lleida, 21, 22, 23 i 24 de juliol de 2014

Dimecres
23

Universitat de Lleida
Campus del Rectorat · Plaça de Víctor Siurana, 1

09.30

Tallers (sessions paral·leles). Els participants s'han d'inscriure a dos tallers, un de 9.30 h a 11 h i l'altre d'11.30 h a 13 h.

T1. El conflicte Catalunya - Espanya: materials còmics per a l'aula de CLE

Montserrat Casacuberta, Universitat de Rennes 2 - Alta Bretanya

L'humor sol ajudar a relativitzar, a relaxar, a alleujar un moment de tensió entre individus. L'humor ajuda també a observar els actors en conflicte des d'un punt de vista extern i permet l'anàlisi d'actituds, ideologies, visions del món confrontades. Proponem un taller que doni eines als professors de català a l'exterior per presentar de manera didàctica el conflicte polític entre Catalunya i Espanya.

T2. I si portéssim l'art a classe? Pintura i símbols de catalanitat. Una proposta per treballar la cultura a l'aula

Núria Puigdevall, Universitat Federico II de Nàpols i Universitat Suor Orsola Benincasa de Nàpols
Àngels Fumadó, Universitat L'Orientale de Nàpols i Universitat Suor Orsola Benincasa de Nàpols
Les arts visuals poden ser un punt de partida per a l'expressió oral i escrita de l'alumne de la classe de CLE, amb la mateixa intensitat i interès que tenen com a vehicle de comunicació en la nostra pròpia L1. L'experiència de l'estudiant davant de la imatge de l'obra d'art és autèntica, protagonista, i en realitat es produeix a l'aula i en aquell precís moment: és una comunicació significativa i veritable. Per assolir el nostre objectiu, que és donar a conèixer alguns pintors i també alguns símbols fonamentals de la nostra cultura que ens identifiquen com a país, proposem una sèrie d'imatges de les seves obres. Les imatges s'organitzen al voltant de dos eixos, un de temàtic (elements de catalanitat) i un altre de lingüístic (del nivell A1 al C2 del MCRE, centrant-nos sobretot en els nivells B1 i B2).

T3. Salvem distàncies: eines digitals per a la interacció en línia

Andreu Pedró, Universitat de Monash

Aquest taller té com a finalitat la presentació de propostes didàctiques que s'han dissenyat fent servir algunes aplicacions en línia com ara Anymeeeting, VoiceThread, GoogleHangouts, Instagram, etc. Cada vegada són més freqüents les modalitats en línia o semipresencial en l'oferta de cursos universitaris, motiu pel qual aquestes eines digitals prenen més rellevància. Fins fa poc les plataformes digitals s'utilitzaven com una eina de reforç per a la classe presencial amb material extra. Actualment la proliferació d'aplicacions digitals permet una comunicació virtual directa més enllà dels fòrums tradicionals.

T4. Lingüística i adquisició de segones llengües: conceptes, mètodes i exercicis

Joan Llinàs, Universitat de Bucarest

Es proposarà un recorregut per la relació entre teories nascudes al si de la lingüística i mètodes que les hagin aplicat. Aquest recorregut portarà inevitablement a tractar la tipologia d'exercicis sorgits al si de cada mètode, així com les destreses que s'hi treballin: la concepció sobre l'adquisició de la L2 es reflecteix en les destreses explotades i, per tant, en la tipologia d'exercicis i tècniques d'ensenyament/aprenentatge. Tot plegat ens portarà cap a la competència comunicativa i a l'enfocament per tasques; no obstant això, també es presentaran mètodes al marge que presenten alguna base científica o, si més no, tècniques aplicables dins els supòsits de la didàctica actual. Tot això implicarà referències a les diferents competències (gramatical, discursiva, etc.) i destreses implicades o no i als tipus d'exercicis i tècniques aplicades per cada mètode. El punt de partida serà la pròpia experiència dels participants, tant com a docents com en qualitat d'aprenents, fet que permetrà més endavant una reflexió sobre l'estatut de professor. Així mateix, es proposarà la figura del docent com a investigador en el camp dels processos d'adquisició de segones llengües.

11.00

Pausa cafè

11.30

Repetició dels tallers

13.30

Dinar

XXVIII Jornades Internacionals per a Professors de Català

Lleida, 21, 22, 23 i 24 de juliol de 2014

Dimecres
23

Universitat de Lleida · Sala d'actes
Campus del Rectorat · Plaça de Victor Siurana,1

15.00

Presentació del 2n Premi El català pel món. Relats de professors de català a l'estranger
Matilde Martínez, Godall Edicions

15.15

Presentació de la Ruta 1714
Magda Gassó, Agència Catalana de Patrimoni Cultural

15.45

Els Estudis Catalans en un context de canvis
Josep - Anton Fernández, Universitat Oberta de Catalunya
Aquesta conferència farà un repàs dels principals canvis, condicionaments i problemàtiques a què s'enfronta actualment la cultura catalana, especialment pel que fa a les conseqüències de la seva posició subordinada des del punt de vista polític i la seva posició d'inferioritat des del punt de vista del mercat. En particular, ens interessarà el contrast entre la creixent difusió internacional de la cultura catalana (en què l'ensenyament universitari té un paper crucial) i el fet que els referents culturals catalans continuen essent minoritaris en el seu propi mercat. D'aquí es deriven alguns reptes de la disciplina dels Estudis Catalans: la interlocució entre la catalanística exterior i els estudiosos dels Països Catalans; la interdisciplinarietat i les seves conseqüències; la reformulació dels objectes d'estudi de manera que doni compte de la diversitat interna de la societat catalana; i la internacionalització de la catalanística i les seves conseqüències epistemològiques.

16.45

Pòsters. Estudis catalans a les universitats a l'exterior
Carles Bartual, Universitat Eötvös Loránd de Budapest
Josep Sanz, Universitat de Tolosa - Jean Jaurès
Éric Viladrich, Universitat de Mont-real
Anna Brasas, Universitat Estatal de Moscou

17.15

Pausa

17.30

Reunió interna del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

Institut d'Estudis Ilerdencs
Plaça Catedral s/n

22.00

Concert *Espriu i la música*
Elena Gragera - mezzosoprano
Anton Cardó - piano

XXVIII Jornades Internacionals per a Professors de Català

Lleida, 21, 22, 23 i 24 de juliol de 2014

Dijous
24

Universitat de Lleida · Saló Víctor Siurana
Campus del Rectorat · Plaça de Víctor Siurana,1

09.00

Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

Sessió restringida al professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior de l'Institut Ramon Llull

10.00

Aprenentatge, ensenyament i avaluació de llengües estrangeres al Centre d'Idiomes de la Universitat de Stanford: aplicacions programàtiques i pràctiques dels principis del Consell Americà per a l'Ensenyament de Llengües Estrangeres (ACTFL)

Joan Molitoris, Universitat de Stanford

Des de l'any 1995 el Centre d'Idiomes de la Universitat de Stanford fomenta un programa centrat en el desenvolupament de la competència funcional (proficiency) a partir de les normes i principis per a l'aprenentatge de llengües estrangeres, d'acord amb el que estableix el Consell Americà per a l'Ensenyament de Llengües Estrangeres (ACTFL). Les àrees específiques que es tractaran inclouen el desenvolupament dels objectius programàtics i plans d'estudi d'acord amb els nivells de competència específiques; pràctiques d'avaluació, tant formativa com sumativa; i l'aplicació dels principis d'ensenyament centrats en l'alumne dins i fora de l'aula.

11.00

Pausa cafè

11.30

Conferència de cloenda. L'espai català de comunicació: la Catalunya - xarxa

Miquel Pueyo, Universitat de Lleida

La presència catalana a Internet és significativament més important que la que correspondria a la demografia de la nostra llengua i, fins i tot, a la que correspon únicament al Principat. A Internet, els límits jurídics, polítics i territorials dels actuals estats no existeixen. La distinció entre proper i llunyà s'evapora i això fa més elàstiques les fronteres de les cultures nacionals, no tan lligades al territori i més obertes a una vivència lliure i flexible. La societat catalana presenta un alt nivell de cohesió social, i sociabilitat, i ha de tendir a articular-se com una identitat en una transició que superi l'etapa resistencial per esdevenir un projecte. Sens dubte, la societat xarxa ofereix grans oportunitats a aquesta mena de comunitat supraterritorial i desterritorialitzada alhora, interactiva, flexible, sense censura, desregulada, intel·ligent i global.

12.30

Sessió de cloenda

Andreu Bosch, director de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull

Joan Biscarri, vicerector d'Activitats Culturals i Projectió Universitària de la Universitat de Lleida

Amb la col·laboració de:

Xarxa Vives
d'universitats 20

